

**Brüssel, 18. veebruar 2025
(OR. en)**

5712/25

**ECOFIN 94
UEM 44
SOC 30
EMPL 25**

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 5711/25

Teema: Häiremehhanismi aruanne 2025

– Nõukogu järelused (18. veebruar 2025)

Delegatsioonidele edastatakse nõukogu järelused 2025. aasta häiremehhanismi aruande kohta, mis kiideti heaks majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 18. veebruari 2025. aasta istungil.

HÄIREMEHCHANISMI ARUANNE 2025

– Nõukogu järeldused –

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

1. RÕHUTAB, et majanduskasv on ELis mõõdukas tempos taastunud ja inflatsioon vähenenud. VÕTAB TEADMISEKS liikmesriikide eri kasvusuundumused ja üldiste hinnatasemetega varieeruva tõusu. TOOB ESILE, et pingerohke ELi tööturg on viimastel aastatel jätkuvalt töökohti loonud. Töövõimuse kasv aeglustus mõnevõrra, samas kui tööjõu ühikukulud on enamikus riikides märkimisväärses tempos kasvanud. RÕHUTAB, et makromajanduslik ja geopoliitiline keskkond on endiselt keeruline ja ebakindel ning sellel võib olla heterogeenne mõju makromajanduslikule tasakaalustamatusele liikmesriikides.
2. TÕSTAB ESILE, kui oluline on jätkata makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust, et tuvastada, ennetada ja korrigeerida tasakaalustamatust, mis mõjutab või võib mõjutada negatiivselt liikmesriigi või majandus- ja rahaliidu või kogu ELi majanduse nõuetekohast toimimist. VÄLJENDAB HEAMEELT häiremehhanismi 2025. aasta aruande üle, millega käivitatakse neljateistkümnes makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse iga-aastane tsükkel.
3. TERVITAB häiremehhanismi aruandes sisalduvat kvaliteetset analüüsi, milles keskendutakse liikmesriikidele, ning ELi ja euroala mõõtme jätkuvat nähtavust aruandes. RÕHUTAB, et aruanne põhineb muutmata kujul reguleeritud makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusel ja komisjoni majandusanalüüsil hiljuti läbivaadatud tulemustabeli 2023. aasta andmete kohta tulevikuprognosina. TUNNISTAB prognooside ligikaudsust ning seda, kui oluline on analüüsimiseks vaadelda nii varade seisude kui ka vooga seotud muutujaid.

4. NÕUSTUB ÜLDJOONTES häiremehhanismi aruandes esitatud hinnanguga, mis käsitleb makromajandusliku tasakaalustamatuse arengut ja tekkivaid riske. TUNNISTAB, et kuigi tarbijainflatsioon on aeglustunud, püsivad liikmesriikide vahel märkimisväärsed erinevused hinnadünaamikas, kuigi 2022. aasta tipptasemega võrreldes väiksemas ulatuses. TUNNISTAB, et viimastel aastatel on mitmes liikmesriigis toimunud märkimisväärne hinna- ja kulutaseme tõus, mis ohustab nende konkurentsivõimet. MÕÕNAB siiski, et seda ohtu tuleb hinnata ka nende liikmesriikide mittekulupõhise konkurentsivõime arengut silmas pidades, mida tuleb parandada kogu ELis.
5. TUNNISTAB, et ettevõtlussektori ja kodumajapidamiste võlakordaja vähenes 2023. aastal jätkuvalt jõudsalt, kuigi see oli peamiselt tingitud kõrge inflatsiooni mõjust nimiväärtusele, samal ajal kui krediidivood kahanesid või kuivasid kokku paljudes liikmesriikides. See nimiväärtuse mõju peaks inflatsiooni ja nominaalkasvu aeglustudes vähenema. VÕTAB TEADMISEKS laenukasutuse kulutuste kasvu aastatel 2022–2024 ja intressimäärade vähenemise alates 2024. aasta keskpaigast. RÕHUTAB, et ettevõtjate investeeringud on endiselt väikesed, kuid eeldatavasti taastuvad koos nõudluse suurenemise ning rahastamis- ja raamtingimuste parandamisega. TUNNISTAB, et mitmes liikmesriigis on eluasemehinnad endiselt kõrged ja kasvumäärad pärast mõningast aeglustumist 2023. aastal taas kasvavad. TÕSTAB ESILE ELi pangandussektori jätkuvat vastupanuvõimet, kuna viivislaenu on endiselt madalad.
6. MÄRGIB, et avaliku sektori investeeringud suurenesid enamikus liikmesriikides. VÄLJENDAB HEAMEELT SELLE ÜLE, et valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenes 2023. aastal veelgi, sealhulgas enamikus suure võlakoormusega riikides, jäädes samas paljudes liikmesriikides pandeemiaeelsest tasemest kõrgemale. TUNNISTAB, et avaliku sektori finantsvõimenduse vähendamine oli peamiselt tingitud kiirest inflatsioonist põhjustatud tugevast SKP nominaalkasvust ning peaks langeva inflatsiooni ja nominaalkasvu tõttu aeglustuma. RÕHUTAB eri makromajanduslike muutujate võimalikku vastasmõju.

7. MÄRGIB, et 2023. aastal tugevnesid jooksevkontod peaaegu kõigis liikmesriikides, mis oli peamiselt tingitud energiahinnašoki vaibumisest ja tagasihoidlikust nõudlusest, jäädes samal ajal allapoole paljude liikmesriikide põhinäitajate soovitatud taset. JUHIB TÄHELEPANU suurenenud erinevustele liikmesriikide vahel, mis on tingitud jooksevkonto ulatuslikumast suurenemisest mõnes netovõlausaldajariigis, millele lisandub märkimisväärt jooksevkonto puudujääk mõnes teises riigis, mis ületab nende pandeemiaeelset taset. TUNNISTAB, et 2023. aastal suurenes rahvusvaheline netoinvesteeringu positsioon peaaegu kõigis liikmesriikides, kuid netovälisvõlg võib taas kasvada. NENDIB, et netovõlgnike rahvusvaheliste netoinvesteeringu positsioonide kindel paranemine on toonud kaasa euroala välispositsioonide ühepoolse tasakaalustamise.
8. VÕTAB TEADMISEKS komisjoni kavatsuse koostada põhjalikud analüüsid üheksa liikmesriigi kohta, milles tuvastati 2024. aastal tasakaalustamatust või ülemäära tasakaalustamatust, ning veel ühe liikmesriigi kohta, kus võib tasakaalustamatus tekkida. KUTSUB ÜLES põhjalike analüüside avaldamist kevadel.
9. KUTSUB ÜLES viima makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust ellu tõhusalt ja reformitud majandusjuhtimise raamistikus, mis on integreeritud majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaastasse. RÕHUTAB, et makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlus peaks toimima kooskõlas uue eelarveraamistikuga. RÕHUTAB vajadust tervikliku ülevaate järele kõigist makromajandusliku tasakaalustamatuse juhtudest ja nende vastastikusest mõjust ning KUTSUB ÜLES tegema täiendavat analüütilist tööd. RÕHUTAB, et õigeaegsed poliitilised meetmed on vastupanuvõimelise ELi jaoks üliolulised, sealhulgas rakendades reforme ja investeeringuid, et järgida Euroopa poolaasta raames riigipõhiseid soovitusi.
10. TOONITAB, et makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamine ja korrigeerimine suurendab liikmesriikide võimet reageerida šokkidele ja toetab majanduslikku lähenemist. RÕHUTAB, et igasuguse tasakaalustamatuse vähendamine aitab kaasa ELi majanduse üldisele vastupanuvõimele ning võib avaldada positiivset ülekanduvat mõju kogu ELis.